

[venster sluiten](#)

Praten in plaats van vechten

'Collaborative divorce' is een succes in Amerika. Bij deze overlegscheiding zitten de bijna-exen met hun eigen advocaten aan tafel in plaats van dat ze elkaar voor de rechter bestrijden.

De overlegscheiding is het model van de toekomst, meent echtscheidingsadvocate Julia Veldkamp. In het buitenland, met name in de Verenigde Staten en Groot-Brittannië, is het al een groot succes en is er een duidelijke verschuiving zichtbaar.

Vorige week volgde een grote groep advocaten, psychologen en financieel deskundigen een cursus, zodat binnenkort ook de eerste overlegscheiding in Nederland kan worden begeleid.

De overlegscheiding, overgewaaid uit Amerika waar het als collaborative divorce (letterlijk: samenwerkingsscheiding) te boek staat, is een model waarin wordt overlegd. Het houdt het midden tussen mediation - waarbij één adviseur bemiddelt tussen de scheidende partijen - en de traditionele scheiding voor de rechter. Bij dat laatste model is er vaak sprake van een vechtscheiding.

„Een vechtscheiding laat beide partijen vaak met een erg onbevredigd gevoel achter. Er zijn meestal alleen maar verliezers,“ is de ervaring van Veldkamp, advocate bij het kantoor Smeets Gijbels en rechter-plaatsvervanger bij de rechtbank in Dordrecht. Veldkamp is gespecialiseerd in familierecht. In haar praktijk ligt de nadruk op ingewikkelde echtscheidingen.

Voor Veldkamp en haar collega's is het momenteel topdrukte. De kerstvakantie is voor veel koppels een moment geweest om te besluiten er een punt achter te zetten. „Mensen worden in zo'n periode, maar ook in de zomervakantie, geconfronteerd met hun problemen. Kerst en oud en nieuw zijn bovendien momenten van bezinning; juist dan komen mensen tot de conclusie dat er geen muziek meer in hun relatie zit. Die scheidingsprocedures lopen nu.“

Ongeveer een derde van de scheidingen mondt uit in een vechtscheiding, schat Veldkamp. Rond de 30 procent wordt nagenoeg probleemloos afgewikkeld. Het resterende deel is moeilijk, maar uiteindelijk wel te regelen.

„De overlegscheiding werkt niet als de messen geslepen zijn. Als twee mensen dusdanig tegenover elkaar staan dat ze elkaar echt pijn willen doen, en het onderste uit de kan willen halen, komt het toch uit op procederen. Vaak is dat een lange, pijnlijke weg. Ook voor de advocaten is daar weinig eer en voldoening uit te halen. Het is niet leuk om de tegenpartij te bevechten.“

Mediation daarentegen is voor de partijen zelf vaak ook niet ideaal - zeker niet bij wat lastigere scheidingen en dat is al gauw het geval - omdat de bemiddelaar onafhankelijk is en boven de partijen staat. „Een mediator mag geen advies geven aan één van beide partijen en kan dus ook niet zeggen

'joh, dat moet je niet doen, daarmee snijd je te diep in je eigen vlees'. Partners kunnen ook niet met een mediator overleggen. Ze voelen zich vaak alleen staan."

Bij de overlegscheiding hebben beide partijen hun eigen advocaat die voor hun belang opkomt. Maar die advocaten tekenen bij het begin van de procedure een overeenkomst waarin ze afspreken niet te gaan procederen. Komen de partners er toch niet uit, dan moeten ze beiden een andere advocaat zoeken die het toch voor de rechtbank gaat uitvechten.

„Juist daar zit het grote verschil,” zegt Veldkamp. „Er is gelijkwaardigheid. We zitten met z'n vieren - de echtelieden en hun advocaten - aan tafel. Soms met meer, want ook financieel adviseurs, psychologen en pedagogen zijn erbij betrokken.

„Het voordeel is dat mensen kunnen terugvallen op hun eigen advocaat die voor hun belang opkomt. Er is een grote vertrouwelijkheid, gesprekken zijn open en persoonlijk. We proberen er samen uit te komen. Meestal komt er een snellere en betere oplossing uit dan wanneer de scheiding voor de rechter komt; een procedure van maanden.

„Een scheiding is een emotionele aangelegenheid. Je hebt vaak niet de tegenwoordigheid van geest om overal aan te denken, bent snel geneigd toe te geven om er maar vanaf te zijn. Of om juist alles uit de kast te halen om de ander het leven zuur te maken. En later komt de ellende alsnog bovendrijven.

„Een advocaat kan helpen gevoelens te kanaliseren. Als dat beter gaat, komt de financiële afwikkeling vanzelf. Het is minder moeilijk als iemand met je meedenkt en verwoordt wat jij wilt en denkt. Je zit er bovendien zelf bij en het gaat niet, zoals bij een traditionele scheiding, in juridische taal op papier. Dat wekt vaak alleen maar irritaties op."

Het vergt ook best iets van de scheidende koppels, stelt Veldkamp. „Er moet wel een zekere basis van respect zijn. Als er kinderen in het spel zijn, is dat toch al een ingrediënt waar je niet zonder kunt. Je blijft immers samen ouders; je zult altijd een zekere mate van samenwerking moeten blijven hebben."

Mark en Sylvia

Mark en Sylvia hebben na een huwelijk van dertien jaar besloten uit elkaar te gaan. Ze hebben een zoon van tien jaar.

Als ouders van hun kind kunnen Sylvia en Mark nog goed samenwerken. Ze hebben daarom gekozen voor een overlegscheidingsprocedure, in de hoop hun uitstekende co-ouderschapsrelatie in stand te houden. Hun advocaten hebben een coach bij de scheiding betrokken die Mark en Sylvia helpt hun doel van effectief co-ouderschap waar te maken.

Mark heeft een goede baan en verdient vier tot vijf keer meer dan Sylvia. Zij volgt een gespecialiseerde opleiding om haar kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. De overlegscheidingsadvocaten hielpen hen bij het tot stand brengen van een financiële regeling voor de korte termijn. Daardoor kan Sylvia haar opleiding afmaken en zelf een baan zoeken met een beter salaris.

Voor de langere termijn is een regeling getroffen met betrekking tot de bijdrage voor hun zoon.

De partijen hebben de overlegscheidingsprocedure gebruikt om daarmee

hun gezamenlijk doel van eerlijkheid en respect te realiseren.

02/02/09 13u50

AD Nieuwsmedia BV. Alle rechten voorbehouden.